

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Skrivelse

Naturbruksprogrammet måste utredas klart (inklusive naturturism) och alla pågående ställningstaganden måste samlas ihop i ett samlat beslut för programmet i sin helhet.

Naturbruksskolornas Förening ser mycket allvarligt på Skolverkets redovisning och förslag till ändrade examensmål (2016-04-20, Dnr 2015:1247), som om det beslutas bl.a. leder till att naturturismen försvinner från svensk gymnasieskola, att naturbrukselevernas möjlighet att läsa naturvetenskap försvåras, samt att programfördjupningen krymps så mycket att landets och branschernas skiftande behov inte längre kan tillgodoses i tydliga yrkesutgångar.

Skolverket anger att en egen inriktning för naturturism inom naturbruksprogrammet ska utredas under 2016. Det är ett helt oacceptabelt förfaringssätt att först sjösätta ett förslag som tar bort den befintliga naturturismen med ursikten att den ska utredas och sedan återinföras (vilket skulle innebära att nya examensmål ska tas fram en gång till). Skolföreningen anser att det är ett rimligt krav att, om naturbruksprogrammet ska förändras, så måste det utredas klart så att ett samlat beslut kan tas för programmet i sin helhet.

Det ofullständiga förslag som Skolverket har lagt fram nu skapar stor osäkerhet för elever, skolor och branscher. Det finns t.ex. ingen logik i att först ta bort begrepp och uttryck som *Även verksamhet som syftar till rekreation och naturupplevelser ingår* ur examensmålen för att sedan återinföra liknande uttryck när den nya inriktningen Naturturism ska införas. Kort sagt det skapar förvirring och oreda både kring processen (vad som ska beslutas, när, och vad som gäller under tiden för det som inte är färdigutrett) men även om innehållet i programmet. Denna virrighet är inte vad den svenska skolan behöver, varför Naturbruksskolornas Förening uppmanar alla ansvariga att sansa sig och se till att det avsätts tid och skapas förutsättningar för att ta fram ett brett förankrat och genomarbetat förslag. För att detta ska vara möjligt behöver hela förslaget vara öppet för omprövning och överväganden. Det går inte att bestämma examensmål innan alla inriktningar är utredda.

Enligt Yrkesprogramsutredningens delbetänkande skulle Skolverket ta fram två nya inriktningar på djursidan. Skolverket lägger nu fram förslag på ytterligare en ny inriktning: Skogsbruk. Förslaget innebär jämfört med nuvarande inriktning Skog betydligt mer än ett namnbyte. Förslaget kapar bort den starkt växande naturturismen inklusive jakt med viltförvaltning samt sportfiske och vattenförvaltning. Detta får förödande konsekvenser för dessa viktiga sektorer samt för hela naturbrukssverige, vilket har tydliggjorts i en mycket stor mängd remissyttranden från myndigheter, organisationer och branschföreträdare. Skolverket tar i all hast ett eget initiativ att dela upp inriktningen Skog i två nya inriktningar (Skogsbruk respektive Naturturism), varav bara en inriktning är färdig i det förslag man nu redovisar till regeringen 2016-04-20. Skolverket anger att de ska återkomma med en komplettering till regeringen under 2016 vad gäller inriktningen Naturturism. Detta förfaringssätt leder till ett mycket osäkert läge vad gäller utbildningarnas framtid och det är i dagsläget omöjligt för blivande elever och föräldrar att veta vilka utbildningar som kommer att finnas kvar i framtiden. Hela tillvägagångssättet signalerar att dessa utbildningar kanske inte behöver

finnas kvar och därför kan sättas på undantag. Myndigheternas agerande sänker de naturturstiska utbildningarnas attraktionskraft. Detta måste få ett stopp nu!

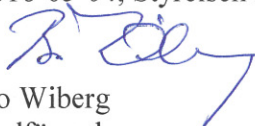
Det regionala näringslivet och naturens växlande förutsättningar i olika delar av Sverige har åsidosatts i Skolverkets utredning. Jämfört med andra gymnasieprogram så är naturbruksprogrammet på lokal nivå i högsta grad beroende av de biologiska och ekonomiska förutsättningar som man befinner sig i, i sin landsända. Detta har inte heller beaktats och analyserats i Yrkesprogramsutredningen delbetänkande (som för övrigt aldrig varit ute på remiss). Naturbruksskolornas Förening, i samverkan med medlemsskolor och lokala programråd, ser i sin analys att Skolverkets förslag med ökat inriktningspaket från 300 till 700 poäng stryker möjligheten för olika branschsegment att nå tydliga yrkesutgångar (dvs. att det finns tillräckligt med poäng i programfördjupningen för att nå anställningsbarhet). Skolverket har samrått med det nationella programrådet för att fånga upp generella behov. De omfattande remissvaren visar att detta var en alltför snäv krets, och att dessa delar med inriktningspaketen omfattning behöver ses över, analyseras och förankras mycket bredare.

Sammanfattningsvis

De oklarheter som skapas med halvfärdiga och dåligt förankrade förslag samt lösryckta kompletteringar och nya förändringar på förändringarna är mycket dåliga för naturbruksprogrammets elever, skolor och branscher. Därför finns det tre viktiga punkter som vi vill lyfta fram för den fortsatta beslutsprocessen:

- Att naturbruksprogrammet utreds klart (inklusive naturturismen) och att ett samlat beslut om examensmål och inriktningar tas för programmet i sin helhet,
- Att alla ansvariga sansar sig och ser till att det avsätts tid och skapas förutsättningar för att ta fram ett brett förankrat och genomarbetat förslag för hela naturbruksprogrammet,
- Att det förslag som Skolverket redovisat till regeringen 2016-04-20, tydligt avslås eller stoppas in i arbetet med att ta fram ett helhetsförslag för programmet, samt att det tydliggörs att inga förändringar kommer att genomföras förrän helheten är klar.

2016-05-04, Styrelsen för Naturbruksskolornas Förening

Bo Wiberg
Ordförande

Kontaktpersoner i styrelsen:

Bo Wiberg, Ordförande, bo.wiberg@edu.nll.se, 070-574 26 46

Anneli Gunnars, Vice ordförande, anneli.gunnars@alvdalen.com, 070-382 28 00

Mikael Rissvik, styrelseledamot, mikael.rissvik@ryssbygymnasiet.se, 0372-408 01

Naturbruksskolornas Förening är en intresseförening för utbildare inom naturbruk. Föreningen har mer än 50 medlemsskolor med en geografisk spridning över hela Sverige. De svenska naturbruksskolorna driver utbildningar på gymnasienivå, som vuxenutbildning samt på eftergymnasial nivå med YH- och uppdragsutbildningar. Naturbruksprogrammet är ett yrkesprogram som i sin karaktär och i examensmål också syftar till att ge naturvetenskaplig kompetens för universitets och högskolestudier.